

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка праці й соціально-трудові відносини»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 051 Економіка

Освітня програма «Економіка підприємства»

Рік навчання 2, семестр 3-4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 7

Мова викладання українська

Ланченко Євгеній Олександрович, д.е.н., доцент

Кафедра економіки, корпус. 10, к.407, тел. 527-82-69;
lanchenko@ukr.net, 050-620-59-37 (Viber)

<http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2255>;

<http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=990>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Знання основ економіки праці та соціально-трудових відносин допомагає визначати й аналізувати показники та резерви збільшення продуктивності праці в господарських формуваннях, формувати внутрішньогосподарську базу планування персоналу, механізм використання фонду оплати праці, оптимізувати структуру заробітної плати, досліджувати розвиток системи соціально-трудових відносин в економіці, світового ринку праці тощо.

Для фахівців економічного профілю необхідним є набуття компетентностей з питань установлення норм праці, застосування форм і систем оплати праці персоналу, регулювання соціально-трудових відносин і обґрунтування напрямів розвитку ринку праці. Важливе місце в підготовці студентів займає формування навичок налагодження механізму соціального партнерства в підприємстві як основи раціональної організації праці. Головною метою вивчення студентами дисципліни є опанування науковими засадами ефективного використання трудового потенціалу, застосування методів нормування, організації та мотивації праці.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів і колективу.

ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних і міжкультурних відмінностей людей.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання		
1 семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Праця як головний фактор виробництва	2/4	Знати про актуальність розвитку соціально-трудова відносин в економіці. Вміти аналізувати стан формування й використання трудових ресурсів, розробляти баланс трудових ресурсів в економіці, галузях, підприємствах, сільській і міській місцевостях. Набути компетентності щодо застосування прийомів соціального партнерства в підприємстві, галузі, економіці. Розуміти механізм регулювання соціально-трудова відносин	Здача практичної роботи з розрахунку показників руху персоналу, продуктивності праці тощо. Проаналізувати стан укладання колективних угод в певній галузі та певній області. Провести оцінку якості трудового життя в підприємстві. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять	5		
Тема 2. Трудові ресурси й трудовий потенціал суспільства	4/4		20			
Тема 3. Система соціально-трудова відносин	4/4		20			
Тема 4. Розвиток соціально-трудова відносин в аграрному секторі економіки	4/4		5			
Модульний контроль			Підсумковий тест	50		
Підсумковий бал за модуль 1				100		
Модуль 2						
Тема 5. Організація і методичні засади нормування праці	4/4	Вміти застосовувати способи вивчення трудових процесів. Розрізняти види норм праці. Застосовувати класифікацію затрат робочого часу для розрахунку норм праці й планування потреби в робочій силі. Знати нормоутворюючі фактори на різних видах робіт. Вміти проводити паспортизацію полів і визначати групу полів підприємства. Вміти застосувати методики нормування праці. Застосовувати нормативи й норми праці при плануванні виробничих процесів. Розуміти методики нормування чисельності профільних служб підприємства. Вміти їх застосувати на практиці. Використовувати норми праці при формуванні штатних розписів персоналу підприємства	Здача практичних робіт щодо класифікації видів затрат робочого часу, визначення норм праці на різних видах робіт. Розв'язування задач. Здача практичної роботи з розрахунку норм чисельності профільних служб підприємства. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять	5		
Тема 6. Нормування праці на механізованих польових роботах у підприємствах	4/4			10		
Тема 7. Нормування праці на обслуговуванні стаціонарних машин у підприємствах	2/2			5		
Тема 8. Нормування праці у тваринництві у підприємствах	4/4			5		
Тема 9. Нормування праці на ручних роботах у підприємствах	4/4			5		
Тема 10. Нормування праці на транспортних роботах у підприємствах	4/4			5		
Тема 11. Нормування чисельності працівників профільних служб підприємств	4/4			5		
Тема 12. Особливості нормування чисельності працівників профільних служб с.-г. підприємств	4/4			10		
Модульний контроль				Підсумковий тест	50	
Підсумковий бал за модуль 2				100		
Всього за 1 семестр				70		

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Залік				30
Разом				100
2 семестр				
Модуль 3				
Тема 13. Загальні положення оплати праці	4/2	Вміти аналізувати динаміку змін заробітної плати в економіці, її галузях, виявляти тенденції і фактори впливу. Розуміти механізм побудови тарифної системи оплати праці. Розрізняти форми й системи оплати праці й вміти застосовувати їх для відповідних працівників і видів робіт у підприємстві. Вміти формувати посадові оклади за Єдиною тарифною сіткою оплати праці персоналу бюджетної сфери на поточний рік. Розрізняти доплати й надбавки по оплаті праці. Аналізувати стан оплати праці в бюджетній сфері. Набути компетентності у сфері оплати праці працівників рослинницьких і обслуговуючих підрозділів підприємства, їх авансування й матеріального стимулювання праці протягом року. Застосовувати рекомендації оплати праці в тваринницьких підрозділах підприємства. Використовувати системи оплати праці для підвищення продуктивності праці персоналу тваринницьких підрозділів підприємства	Здача практичних робіт щодо застосування податкової пільги та індексації заробітної плати; формування тарифної сітки й схеми посадових окладів у підприємстві; визначення заробітної плати працівників бюджетної сфери; розрахунку розцінок оплати праці в рослинництві й тваринництві. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять	5
Тема 14. Державне регулювання оплати праці	4/4			10
Тема 15. Тарифна система оплати праці та її складові елементи	4/4			5
Тема 16. Форми й системи оплати праці	4/4			5
Тема 17. Оплата праці в бюджетній сфері	4/4			10
Тема 18. Оплата праці в рослинництві с.-г. підприємств	4/4			5
Тема 19. Оплата праці на збиранні врожаю зернових культур у с.-г. підприємствах	2/2			5
Тема 20. Оплата праці у тваринництві, керівників і спеціалістів с.-г. підприємств	4/4			5
Модульний контроль			Підсумковий тест	50
Підсумковий бал за модуль 3				100
Модуль 4				
Тема 21. Основи організації праці	2/2	Уміти застосовувати принципи й напрями організації праці в підприємстві, формувати режими праці й відпочинку для різних категорій працівників. Знати класифікацію видів зайнятості та безробіття, механізм функціонування ринку праці. Розуміти заходи соціальної політики держави. Набути знань про передумови створення й напрями діяльності Міжнародної організації праці. Уміти застосовувати заходи з мінімізації міжнародної трудової міграції. Розрізняти моделі регулювання соціально-трудова відносин у міжнародній практиці	Здача практичної роботи з формування режимів праці й відпочинку. Розв'язування задач щодо рівнів зайнятості й безробіття. Здача практичних робіт щодо функціонування ринку праці в певній області, обґрунтування напрямів поліпшення його кон'юнктури. Виконання самостійної роботи. Написання есе за планом занять	5
Тема 22. Режими праці й відпочинку персоналу підприємств	2/2			5
Тема 23. Зайнятість і безробіття населення	2/2			5
Тема 24. Соціальний захист населення	2/2			5
Тема 25. Формування й розвиток ринку праці	2/2			15
Тема 26. Інфраструктура ринку праці	2/2			5
Тема 27. Діяльність Міжнародної організації праці	2/2			5
Тема 28. Світовий досвід регулювання соціально-трудова відносин	2/2			5

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Модульний контроль			Підсумковий тест	50
Підсумковий бал за модуль 4				100
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних (модульних) робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навчальний посібник / Ткачук В.А., Ланченко Є.О., Балан О.Д., Гаврилюк І.П. К.: НУБіП України, 2022. 616 с.
2. Економіка праці і соціально-трудові відносини: підручник / Шкільов О.В., Балан О.Д., Ткачук В.А., Ланченко Є.О., Гаврилюк І.П., Ярославський В.А., Барабан С.С.; за ред. О. В. Шкільова. Київ: ЦП «Компринт», 2015. 750 с.
3. Ланченко Є.О., Тимошенко М.М. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посіб. Житомир: Полісся, 2010. 280 с.
4. Ткачук В.А., Ланченко Є.О., Костюк Т.О. Практикум з економіки праці і соціально-трудових відносин: навч. посібник. Київ: НУБіП, 2018. 555 с.
5. Ланченко Є.О. Розвиток соціально-трудових відносин в аграрній сфері: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2022. 266 с.
6. Ланченко Є.О. Формування системи соціально-трудових відносин у аграрному секторі економіки: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2019. 556 с.